

Kulturens rolle

Fire tidligere kulturministre fra forskellige steder i det politiske spektrum udtaler sig om kulturens rolle set fra hver deres periode som minister. De ser også på fremtiden og vurderer, hvad deres egen største succeser var.

Erfarne skuespillere dropper efteruddannelse

De skuespillere, som deltager i efteruddannelse, er glade for muligheden for at dygtiggøre sig. Dog savner de deltagelse fra de erfarne skuespillere, der ofte springer efteruddannelse over.

Kritik af lavbudgetfilm

Ved seneste filmforlig blev det besluttet at lave en stribe lavbudgetfilm til mellem tre og seks mio. kroner. Selvom skuespillerne får tariffen, mener Danske Biografers formand ikke, at filmene kan bruges til noget.

#01 2017

MAGASINET

SCENELIV

SANG • DANS • TEATER • FILM / UDGIVET AF DANSK SKUESPILLERFORBUND

Reportage:

Skuespiller med speciale i interaktivt teater

SEKRETARIAT FOR DANSK SKUESPILLERFORBUND OG FILMEX

SCENELIV udgives af Dansk Skuespillerforbund og udkommer 8 gange årligt.
Oplag: 2.700 eks. - Abonnement: 425 kr. årligt

MAGASINET SCENELIV

Dansk Skuespillerforbund,
Tagensvej 85, 3. sal
2200 København N
Telefon: 33 24 22 00
Fax: 33 24 81 59
Mandag-fredag 9-12 og 13-15.
dsf@skuespillerforbundet.dk
www.skuespillerforbundet.dk

Artikler, læserbreve og lign. sendes til:
ck@skuespillerforbundet.dk
Redaktion: Charlotte Kiberg (redaktør),
Fung. redaktør af nr. 1-2017: Jacob Wendt Jensen
Katja Holm (ansvarshavende).

Annoncer sendes til: Jette Rydder
jr@skuespillerforbundet.dk.
(Debatindlæg, anmeldelser, mindeord osv. må
maks. fylde 2800 anslag inkl. mellemrum.)

Tryk: KLS Grafisk Hus.
Design: FXA

ANNONCEPRISER OG FORMATER (b x h)

Helside annonce (170 x 270) 9.000 kr.
Bagsiden (190 x 260 + beskæring) 9.000 kr.
2/3 side annonce (170 x 192) 6.500 kr.
1/2 side annonce (170 x 133) 5.000 kr.
1/3 side annonce - horisontal (170 x 60) 2.500 kr.
1/3 side annonce - vertikal (54 x 270) 3.500 kr.
Visitkort-annonce (83 x 58) 700 kr.
(maks. 400 anslag inkl. mellemrum)
Medlemsannoncer (83 x 58) 350 kr.
(maks. 400 anslag inkl. mellemrum)

Annoncemateriale skal afleveres i pdf-format.
Alle priser tillægges moms.
Særlige annonceønsker:
Kontakt Jette Rydder - tlf. 33 24 22 00

DSF'S BESTYRELSE

Katja Holm (formand), Daniel Bevensee, Adam Brix, Christian Damsgaard, Andreas Jebro, Peder Holm Johansen, Peter Christoffersen, Max-Emil Nissen, Magnus Bruun, Anne Voigt Christiansen, Søren Bang Jensen, Rebekka Lund, Johanne Nørregård-Nielsen, Benjamin Boe Rasmussen, Ulla Ricklander, Andrea Deres (suppleant)

DSF'S SEKRETARIAT

Formand: Katja Holm
Sekretariatschef: Anna-Katrine Olsen
Vicesekretariatschef: Kim Hansen
Kommunikationschef: Charlotte Kiberg
Chefjurist: Maj Hagstrøm
Juridiske konsulenter: Magnus Homann Poulsen, Jørgen Byrdal Kloch Larsen, Morten Lisby
Socialkonsulent: Nanna Møller
Sekretær: Hanne Arlund
Kursuskoordinator: Karin Iwersen
Sekretær for formand og sekretariatschef: Tine Fangel
Regnskabschef og Filmex: Heidi Holm Madsen
Webmaster og Filmex: Jette Rydder
Håndbog og Filmex: Kristine Staffeldt
IT- manager og Filmex: Sengül Kaya-Mortensen
Projektmedarbejder: Kasper Grande
Reception: Bente Wittenborg

DEADLINE TIL NÆSTE NUMMER: 7. FEBRUAR 2017

Produktionsstøtte

Der gives primært støtte til projektudvikling, hvor ansøger ønsker mulighed for at udvikle et givent projekt, der senere kan søges støtte til hos andre fonde.

Produktionsstøttemidlerne kan søges til:

- Projekter, der yder væsentlige og nyskabende bidrag til dansk musik og film.
- Produktioner på cd, dvd og andre audiovisuelle produktioner.

Der ydes i særlige tilfælde støtte til projektudvikling til andre projekter og formål af almen kulturel karakter, herunder uddannelsesformål.

Produktionsstøttemidlerne kan kun søges, hvis der er afleveret regnskab for tidligere modtaget produktionsstøtte.

Hvis du får produktionsstøtte, skal du være opmærksom på, at dette kan have indflydelse på din dagpenget.

Krav til ansøgningen

- Der skal anvendes ansøgningsskema. Skemaet kan downloades på hjemmesiden, eller rekvireres hos forbundet.
- Ansøgningsskemaet skal udfyldes elektronisk. Alle ansøgningsfelterne skal besvares, og ansøgningsbeløb skal påføres.

- Projektbeskrivelsen må max. fylde 3 A-4-sider, inkl. budget, kort cv og bilag. *Ansøgningen bliver ikke behandlet, hvis dette krav ikke bliver overholdt.*
- Bilag kan ikke eftersendes. Videoer/dvd, cd'er, lydfiler m.v. må ikke vedlægges som bilag.
- Ansøgningsskema og projektbeskrivelse skal sendes eller afleveres i 8 samlede sammenhæftede eksemplarer.
- Ansøgningen kan ikke sendes pr. mail.

Ansøgningsfrist: Onsdag 15. marts 2017, kl. 12.00. Ansøgninger, der afleveres senere, vil ikke blive behandlet.

Ansøgningen bliver behandlet i Produktionsstøtteudvalget og efterfølgende i bestyrelsen. Behandlingstiden er på ca. 10 uger.

Ansøgningen sendes/afleveres til:

Dansk Skuespillerforbund,
Tagensvej 85, 2200 København N,
att. Hanne Arlund.

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte sekretær Hanne Arlund.

Legat efter afdøde skuespiller Irma Larné

Skuespiller Irma Larné blev indmeldt i Dansk Skuespillerforbund i 1946 og startede sin karriere under Anden Verdenskrig ved Kasino Teatret i Århus.

Hun spillede på et hav af scener, medvirkede i både Arne Weel-turnéen, turnéer hos Harald Stabehl, Røde Kro Teater og i en del revyer. I 1980'erne trak hun sig tilbage fra skuespillerlivet og bosatte sig i Silkeborg, hvor hun dannede en lille teatertrup.

Umiddelbart inden sin død i november 2009, indstiftede Irma Larné et legat, som hvert år de næste 20 år skal udbetales på hendes fødselsdag 21. marts.

Legatet er indstiftet til skuespillere over 50 år, der har behov for økonomisk støtte.

Der uddeles 4 portioner á 25.000 kr.

Ansøgningerne behandles af et legatudvalg bestående af formand og næstformand for Dansk Skuespillerforbund samt advokat Steen P. Husbjerg.

Ansøgningen skal sendes til: Dansk Skuespillerforbund, Hanne Arlund, Tagensvej 85, 3., 2200 København N.

Ansøgningen skal være forbundet i hænde **senest onsdag 22. februar 2016, kl. 12.00.**

#01 2017

Foto: Simon Jeppesen

6

SKUESPIL ER MERE END KUKKASSETEATER 6

Steffen Larsen er skuespiller, og han kender alt til at spille erhvervsskuespil med roller som blandt andre boreplatformsarbejder og patienter af forskellig slags. I dette nummers reportage spiller han den psykiatriske patient Lasse. Annamaria går ind til Lasse, han tysser på hende: "Shhh." "Hvorfor er vi stille," hvisker hun. "Fordi de lytter til, hvad vi siger," hvisker Lasse tilbage og fortæller om skjulte mikrofoner og kameraer. Læs videre inde i bladet.

Foto: Steen Brogaard

10

KULTURMINISTRE OM KUNSTENS ROLLE 10

Det er sjældent, man hører kunst og kulturen nævnt i statsministres åbningstaler, hvor økonomi, sygehuse, skoler og flygtninge plejer at dominere. Spørger man tidligere kulturministre, er der dog ingen tvivl om, at kulturen er uhyre vigtig for samfundet. Og det er vigtigt, at kulturpersonligheder, herunder skuespillere og andre scenekunstnere, blander sig i debatten.

Foto: Lis Kasper

13

SAVNER DE RUTINEREDE PÅ EFTERUDDANNELSEN 13

De fleste skuespillere er glade for efteruddannelse, men de etablerede og de erfarne af slagsen har det stadig med at springe kurser og ekstra uddannelse over. I visse aldersgrupper opfattes det ikke som noget særligt fint at efteruddanne sig, og der er ikke tradition for at stille sin uvidenhed til skue. "Har man arbejde, er der ikke brug for efteruddannelse," synes parolen at være.

KRITIK AF LAVBUDGETFILM 16

For at revitalisere dansk film blev der i det seneste filmforlig besluttet at lave en stribe film til mellem kun tre og seks mio. kr. Skuespillerne får tariffen, men filmene kan vi ikke bruge til noget, mener blandt andre Danske Biografers formand, Kim Pedersen. "Lavbudget-initiativet er intet mindre end en katastrofe for dansk film. Det nye initiativ har foreløbig fejlet på alle parametre," siger formanden.

Foto: Federica Valabrega

16

FORSIDEFOTO:

Steffen Nielsen som psykiatrisk patient i interaktivt teater. Foto: Simon Jeppesen

Invitation til generalforsamling og forårsfest

Så er det igen blevet tid til Dansk Skuespillerforbunds generalforsamling, til bestyrelsesvalg og ikke mindst til vores store sommerfest. Det sker 21. maj 2017 på DGI-byen, Tietgensgade 65, 1704 København V. Vi begynder kl. 12.15, men man kan indskrive sig allerede kl. 11.30.

Foreløbig dagsorden

- Velkomst og fællessang
- Formandens beretning
- Præsentation af opstillede bestyrelseskandidater
- Forelæggelse af det reviderede regnskab
- Eventuel godkendelse af div. overenskomster
- Valg af bestyrelsesmedlemmer
- Valg af kritiske revisorer og suppleanter
- Fastsættelse af kontingent
- Emner til debat
- Afslutning og fællessang
- Forårsfest

Vi håber, at rigtig mange vil være med til at afslutte en spændende dag i faglighedens tegn med en festlig aften, når vi inviterer til forårsfest med musik, hygge og god mad direkte efter generalforsamlingen. Drikkevarer kan købes til rimelige priser.

Livetransmission

Som en særlig service til dig, der bor langt væk eller af andre grunde ikke kan deltage, er der også i år mulighed for at se og høre generalforsamlingen på din tablet eller smartphone. Det eneste du skal gøre er at downloade app'en CPOBit og oprette en profil med den email-adresse du har opgivet til forbundet. Vil du benytte pc sender vi

inden generalforsamlingen et link til alle de medlemmer, der har mulighed for at følge generalforsamlingen live.

Stiller du op?

Hvis du har lyst til at stille op til bestyrelsen, kan du melde dig frem til 11. marts. Husk endelig, at din tilmelding skal være vedlagt en personlig præsentation på højst en halv A4-side.

Indkaldelse

14 dage før generalforsamlingen modtager alle medlemmer – som noget nyt – indkaldelsen på mail. Derfor er det ekstra vigtigt, at du sikrer dig, at vi har din mailadresse, og at den stadig gælder. Du kan selv tjekke og rette dine kontaktoplysninger i Skuespillerhåndbogen, men hvis du får problemer, er du velkommen til at kontakte Hanne Arlund.

Hvis du af den ene eller anden grund ønsker at blive ved med at modtage indkaldelserne med posten, har du fortsat mulighed for det, men så skal du skrive til os og gøre os opmærksom på det.

Når vi vælger at gå over til digitale udsendelser, er det fordi vi regner med at kunne spare helt op til 35.000 kroner i porto pr. udsendelse. Digital udsendelse blev en mulighed med vedtagelsen af forbundets moderniserede love på generalforsamlingen og den efterfølgende ekstraordinære generalforsamling.

Michael Jackson kravler op af ranglisten

I januar 2009 var der premiere på teatermusicalen 'Thriller Live' og samme år om sommeren døde Michael Jackson i en alder af kun 50 år. Siden 2009 har musicalen spillet mere end 3.000 gange på The Lyric Theatre i Westend i London. Lige før jul rykkede den op på nummer 16 på listen over alle tiders mest succesrige musicals i London med show nummer 3.304, og der er i skrivende stund ikke langt op til 'Jesus Christ Superstar', der ligger nummer 15 med 3.357 forestillinger. Det er der til gengæld til de næste længere oppe på listen. Kig her nærmere på Top ti fra hjemmesiden www.londontheatre.do.uk, hvoraf fire musicals stadig kan ses i London:

1. Les Misérables, 1985-, 12.884 forestillinger.
2. The Phantom Of The Opera, 1986-, 12.552 forestillinger.
3. Blood Brothers, 1988-2012, 10.013 forestillinger.
4. Cats, 1981-2000, 8.949 forestillinger.
5. Mamma Mia!, 1999-, 7.409 forestillinger.
6. Starlight Express, 1984-2001, 7.406 forestillinger.
7. Disney's The Lion King, 1999-, 7.175 forestillinger.
8. Chicago, 1997-2012, 6.187 forestillinger
9. Buddy – The Buddy Holly Story, 1989-2003, 5.140 forestillinger.
10. We Will Rock You, 2002-2014, 4.659 forestillinger.

Lang ventetid på sort instruktør

Vejen for teaterstykket 'Fences' fra teater til film har været lang og broget. I øjeblikket tales der om Oscar-nomineringer til filmen, der er instrueret af Denzel Washington, som også spiller hovedrollen som en far, der forbyder sin søn at tage imod et scholarship til universitetet, fordi han er bitter over sit eget liv. Da det Pulitzer-pris-vindende stykke af August Wilson havde premiere på Broadway i 1991 fik Eddie Murphy øje på det og ville gerne spille den unge mand. Filmret-

Nyt udefra

tighederne blev købt af Paramount Pictures, men er siden strandet mange gange på et krav fra August Wilson om, at instruktøren skulle være sort. Han sagde dengang: "Indtil man i filmindustrien er klar til at hyre en sort instruktør til at instruere Robert De Niro og Robert Redford, må vi vel i det mindste have lov til at instruere vores egne erfaringer." Siden August Wilsons døde 2005, kom Denzel Washington ind i billedet. Han ville gerne instruere stykket, men han ville først spille hovedrollen som faderen på teatret, hvad han så gjorde i 2009. Nu er Hollywood omsider blevet klar til filmudgaven, der får premiere i danske biografer inden sommerferien. Danske Charlotte Bruus Christensen har fotograferet.

Køb billetter til udenlandsk teater

Når du skal købe teaterbilletter i udlandet, er der mange muligheder. Uanset hvor risikovillig man er, kan det ikke anbefales at købe billetter gennem billethajer, der tager store ekstra gebyrer. Så er det alligevel bedre i første omgang at studere hjemmesiden www.arteutland.dk, hvor der kan købes teaterbilletter til stykker i både New York og London. Venter man, til man kommer til teaterbyen, så gå de ekstra skridt direkte til teatret, frem for at købe billetter hos nogle af de mange agenturer, der ligger spredt på ethvert gadehjørne mellem teatrene. De kan basalt set ikke ret meget mere end teatrene selv. Altså ud over at lægge et gebyr oven i teaterbilletterne. I London er det engang lykkedes mig at købe en billet til 50 pund, hvor det jeg reelt fik var en billet til 20 pund, som jeg selv kunne have købt til netop 20 pund 500 meter længere nede ad gaden.

Ældste skuespiller på scenen

I 2013 noterede Guinness Rekordbog, at den rumænske skuespiller Radu Beligan, der på det tidspunkt var lige knap 95 år, som værende verdens ældste aktive skuespiller. Han spillede da stadig på nationalteatret i Bukarest. I sommer døde han efter et hjer-testop. I nyere tid er den ældste arbejdende danske skuespiller på teaterscenerne William Rosenberg, der i 2009 spillede med i 'Don Carlos' på Aalborg Teater som 89-årig.

Det er dog langt fra en lige så høj alder som Charles Marius William Bewer (billedet) – der kort blev kaldt William Bewer – optrådte i. Op til få uger før sin død i 1965 spillede han nemlig stadig en rolle som hushovmester i 'Den røde Pimpernel' i en alder af 98 år. Bewer debuterede allerede som tre-årig i 1870 på Alhambra Teatret, som hans far ejede, og han spillede med i mere end 500 teaterroller og var også indimellem med i både film og tv-teatret. Havde Guinness Rekordbog eksisteret dengang, havde William Bewer formentlig haft rekorden.

Du er

Psykiatrien har fået pålagt at nedbringe brugen af tvang. Hvordan gør man det? Man træner en struktur til deeskalering og får en skuespiller, som Steffen Nielsen, til at gøre hvad han kan for at trappe konflikter op. Sceneliv er taget til interaktivt teater sammen med personalet i behandlingspsykiatrien i Midtjylland.

Tekst og fotos: Simon Jeppesen

Steffen Nielsen knuger glasset mellem sine fingre, går rastløs omkring inden for de striber af malertape, der viser væggene på hans værelse.

Et team på fem af plejere, sosu-assistenten og sygeplejersker, der alle arbejder i psykiatrien i Midtjylland, nærmer sig forsigtigt. De har diskuteret situationen igennem. Lagt en plan A og en plan B.

En af dem, Annamaria Kristiansen, går ind der, hvor malertapen viser, at der er en dør. Annamaria er til dagligt sosu-assistent på et sengeafsnit for mennesker med psykotiske lidelser.

Det er ikke Steffen Nielsen, hun vil møde derinde. Det er case nummer otte: 'Lasse'.

I noterne til case nummer otte står bl.a. at Lasse har haft en meget selvskadende adfærd i den seneste tid. Han er lige gået forbi noget personale med et glas i hånden. Han var tydeligvis irriteret. Han fortsatte til sin stue.

Der ligger en konflikt på lur her.

Personalet er inden blevet instrueret i en metode til at håndtere Lasse:

"Det er en ny struktur, på noget som I allerede gør," har oplægsholder Stine Horn Gade bl.a. fortalt.

Det handler om at få kontrol over situationen, ikke med patienten.

Annamaria er omsorgsperson med direkte kontakt. De øvrige fire har ansvar for forskellige sider af sikkerheden. Det giver Annamaria frihed til at koncentrere sig om Lasse. Udfordringen for Annamaria er at få talt Lasse ned og få glasset fra ham uden at bruge tvang. Steffen har ikke tænkt sig at gøre det let for hende.

Relation på grænsen

Steffen Nielsen er uddannet skuespiller fra teaterskolen Gitis Scandinavia. Kort efter han blev færdig i 2006 hørte han om interaktivt teater fra en kollega. Dels lød det spændende, dels var det et job. Han gik til audition, var

igennem en efteruddannelse til erhvervsskuespiller og har lavet interaktivt teater siden.

I interaktivt teater er det ikke rollen, der er i centrum men relationen. Relationen til et menneske der også spiller en rolle, men spiller den som funktion af sit arbejde. Spillet munder ud i en læring omkring eksempelvis kommunikation, samarbejde og konflikter.

Steffen har gennem ti år spillet bl.a. boreplatformsarbejder over for sikkerhedspersonale og patient over for vagtlæger. I dag er hans virke, ud over interaktivt teater, en blanding af børne- og voksenteater, film og undervisning – hans skæg er nobelt fordi han spiller Phineas Fogg fra 'Jorden rundt på 80 dage' på Himmerlands Teater. Interaktivt teater har han holdt fast ved gennem alle årene, og det vil han blive ved med.

Steffen bruger nemlig her sine værkstøjer som skuespiller, men han bruger dem på en anden måde end på den traditionelle scene. Han spiller sammen med et "rigtigt" menneske, der skal lære at håndtere en tilsvarende situation på sin arbejdsplads. Steffen skal hele tiden justere på sit spil, skrue op, skrue ned, i en afsøgning af "hvor meget

ligesom en rigtigt patient

man kan gå til dem.” Steffen søger sine “medspilleres” grænser, prøver dem af, går måske et skridt over. Senere på dagen er det en ung kvinde, der prøver at tale Steffen, i en noget mere aggressiv rolle, ned. Steffen spørger til hendes kæreste:

“Får du nok derhjemme, er han god ved dig, jeg kan være god ved dig.” Han går fysisk tæt på hende, hun bliver forfjamsket, skynder sig ud.

Steffen gik over hendes grænse, og hun havde svært ved at håndtere det.

Hvordan håndterer man nærgående seksualisering? Det snakker gruppen om i den efterfølgende evaluering.

Interaktivt teater styrker Steffen i hans andet teaterarbejde, og han hjælper samtidig en række mennesker, meget konkret, med at håndtere deres professionelle hverdag bedre:

“Folk græder, går i chok, får sat ord på. Det er fantastisk. Jeg føler virkelig, at jeg er til gavn i verden. Jeg vil anbefale til alle mine kolleger at prøve det af.”

Gå væk!

Annamarias vigtigste værkstøj, når hun skal deeskalere en

En af de stærkeste følelser, som en patient i psykiatrien ofte har er følelsen af magtesløshed, af at være i et system som har berøvet dem al kontrol.

Psykiatrien...

... i Danmark har fået pålagt at nedbringe brugen af tvang med 50 procent inden 2020. Systematisk og struktureret deeskalering er en central del af arbejdet med konflikt nedtrapning, derfor skal samtlige 2100 ansatte i behandlingspsykiatrien i Midtjylland igennem et deeskaleringskursus. En central del af kurset er en dag med interaktivt teater, hvor problematiske situationer spilles igennem og bagefter diskuteres. Skuespilleren er med til den efterfølgende diskussion, hvor både karakteren og han kan udspørges.

Skuespiller Steffen Nielsen fortæller, at han havde en opvækst i et rockermiljø med skiftende stedfædre. Han har et indgående kendskab til desperate typer med tatoveringer.

potentielt konflikt, er at få en relation til patienten.

Annamaria går ind til Lasse, han tysser på hende:

“Shhh.”

“Hvorfor er vi stille,” hvisker hun.

“Fordi de lytter til, hvad vi siger,” hvisker Lasse tilbage og fortæller om skjulte mikrofoner og kameraer.

Lasse kigger på de fire støttepersoner, som Annamaria har med, og råber:

“Gå nu væk, lad være, I har ikke noget at gøre her!”

Han appellerer til Annamaria:

“Sig de skal gå væk.”

“Gå væk herindefra, så jeg kan komme til at snakke med Lasse,” siger Annamaria strengt til støttepersonerne, som grå ud af rummet og stiller sig uden for synsvidde men inden for hørevidde.

På et tidspunkt truer Lasse:

“Jeg skærer mig, jeg skærer mig selv!”

“Det hjælper ikke det der. Så finder jeg bare noget plaster,” svarer Annamaria helt roligt.

Annamaria beder sine støttepersoner finde PN frem. PN er medicin som plejepersonalet kan give akut. Det er en forkortelse for noget latinsk, men for Annamaria og hendes kolleger står det for Pisse Nødvendig.

Om at lytte

Hun spørger Lasse, hvad stemmerne siger. Det fortæller han til hende. Lasse falder ned og lader sig overtale til at give glasset til Annamaria. Hun fortæller bagefter, at hun var opmærksom på glasset, men var fokuseret på at gøre ham tryk.

Annamaria viste, at hun gerne lytter til Lasse. Hun fik opbygget en relation og indgik en alliance med ham, da hun bad de fire øvrige om at gå ud. Glasset kom fra ham uden tvang.

Jeg beder bagefter Steffen og Annamaria snakke det igennem, som skete. Annamaria fortæller, at det var Lasses virkelighed hun forholdt sig til:

“Jeg er ikke sat på jorden for at fortælle, at hans virkelighed er forkert, for at hive den fra ham. Så vil han få endnu større behov for at mærke smerten.”

Hun konkluderer:

“At træne det her i trygge rammer er super godt.”

Hun roser Steffen for at ramme karakteren, så hun kan genkende den.

Det er en ros, som Steffen hører næsten hver gang han er ude. Han ved, at det ikke kun er hans evner som skuespiller, der giver den virkning:

“De læser jo også selv de personer, som de kender, ind i mig.”

Steffen takker for rosen, stryger sit noble skæg og rejser sig:

“Så vil jeg køre til Hobro og skifte til engelsk gentleman.”

Kunstens rolle i samfundet

Kunst og kultur i det hele taget er sjældent på dagsordenen, når der er folketingsvalg, og det kan være svært at definere kunstens rolle i samfundet. Vi har spurgt fire tidligere kulturministre for at blive klogere på spørgsmålet. "Kunst og kultur er helt afgørende," siger en af dem.

Af Jacob Wendt Jensen

En kulturminister i Danmark har en gennemsnitslevetid på to og et halvt år i modsætning til for eksempel en statsminister, der sidder i gennemsnit fire og et halvt år. Det er ikke lang tid til at lære de forskellige interessenter i kulturlivet at kende og derefter nå at sætte sit præg på udviklingen, inden man bliver sat fra bestillingen efter et valg eller en ministerrokade.

Forvirringen, om hvilken retning kulturlivet bevæger sig i, er ikke blevet mindre efter kun knap halvandet år med Bertel Haarder i jobbet. I de første store interviews med Liberal Alliances Mette Bock kunne det tyde på en udvikling i retning af en større privatisering i kunst- og kulturfeltet, men spørg igen om to år, så vil vi måske være klogere.

Bertel Haarder, Marianne Jelved, Uffe Elbæk og Grethe Rostbøll har indvilliget i at dele deres kulturtanker med os i anledning af det nye år 2017.

Kultur er afgørende

Uffe Elbæk ser kunstens og kulturens rolle som "helt afgørende".

"Kunsten og kulturen er vigtig for samfundet. Og for mig som menneske. Jeg kan oprigtigt ikke forestille mig et samfund uden kunst og kultur. Det ville i så fald være et samfund uden sjæl, kritisk eftertænkksomhed og forestillingsverden. Selv om Danmark har et rigt og mangfoldigt kunst- og kulturliv, mener jeg dog samtidigt, at kunsten og kulturen kunne spille en langt større og mere vital samfundsmæssig rolle, end det gør i dag. Ikke blot på egen arena, men også i sammenspil med andre samfundsområder som eksempelvis uddannelse, sundhed, socialområdet, byudvikling, erhverv og udenrigspolitik. Kunsten og kulturen har sådan en forandrings og fornyelseskraft i sig, at de kunne være de helt afgørende faktorer i et nationalt erkendelsesløft. Et løft vi både som fællesskaber og borgere har brug for. Mere end nogensinde," siger Uffe Elbæk, der i dag er formand for Alternativet – et parti han selv stiftede efter afgang fra Det Radikale Venstre.

Han fortryder ikke noget fra sin periode som kulturminister, men siger alligevel:

"Selvfølgelig var og er jeg ked af, at jeg ikke fik få muligheden for at se mine kulturpolitiske ambitioner gjort til virkelighed. Men mit valg om at stoppe som kulturminister var det rigtige. Jeg valgte kærligheden over for mit politiske ego. Det er jeg lykkelig for i dag. Og hvis jeg ikke havde valgt, som jeg gjorde, ville Alternativet jo heller ikke eksistere i dag. Så igen: Der er intet, jeg fortryder. Jeg er stadig glad for, at jeg var med til at gennemføre, at kunstfonden eksisterer som den gør i dag, og at flere af de nye kunstformer nu er kommet ind under den. Derudover også fireårsaftalen for Det kgl. Teater hvor vi brød med den alt for detaljerede rammestyring. Og samtidig fik vi Det kgl. Teater til at åbne sig mere op over for samarbejde med det øvrige

Formand for Alternativet, Uffe Elbæk. Foto: Steen Brogaard.

kulturliv. Endelig var jeg rigtig glad for at mediestøtten skulle gå til de nye digitale medier som eksempelvis Føljeton, Zetland og Atlas."

Brug for et kærligt virusangreb

Hvis Uffe Elbæk stadig var kulturminister, ville han begynde, hvor han slap.

"Jeg ville sikre, at kulturlivet og kunsten lavede et ambitiøst, kærligt og begavet virusangreb på alle de andre afgørende samfundsområder. Det er det eneste der – efter min mening – kan flytte kulturen og kunsten fra deres nuværende politiske marginalpositioner ind midt på den samfundspolitiske scene. Og dermed få den respekt som vores kunstnere og kulturfolk har fortjent," siger Uffe Elbæk og fortsætter:

"Som bonusoplysning kan jeg fortælle, at jeg i den sidste spørgetime i 2016 spurgte statsministeren, hvad kunst og kultur betød for ham. Hvad han svarede, kan man se på Folketingets tv-kanal. Men hvad mere interessant var, var at han lovede at nævne kunsten og kulturen i sin næste åbningstale til oktober i 2017. Det vil i så fald være første gang, at jeg har hørt en statsminister nævne kunsten og kulturen i en åbningstale. Og det er ved Gud også på tide. Så den lovning fra statsministeren var i sig selv en rigtig god lille politisk julegave at få. Tak for den!"

Grethe Rostbøll var kulturminister fra 1990 til 1993, og hun nævner som et af sine vigtigste politiske resultater etableringen af en bestyrelse for Det kgl. Teater. Og hun er bekymret for, om de store statsinstitutioner kan overleve de skiftende regeringer og kulturministre.

"Kunst og kultur er både historisk og aktuelt en integreret del af samfundet. Siden Bomholts tid og oprettelsen af Statens Kunstfond har politikere af forskellig indstilling set kunstnerne som en aktiv og væsentlig del af velfærdssamfundet. Hvis jeg var kulturminister i dag, ville jeg konsolidere museer og institutioner med flerårige bevillinger. Som det er nu, udpiner skiftende regeringer de store statsinstitutioner. Vi har et stort fælles ansvar for eksempelvis Det Kongelige Bibliotek og Nationalmuseet.

De burde simpelthen sikres bedre med mere rummelige bevillinger," siger Grethe Rostbøll.

Netop afgående Bertel Haarder kunne godt have tænkt sig lidt længere tid på posten end 17 måneder. Havde han vidst dette på forhånd, havde han haft mere fart på:

"Jeg var meget nervøs for Danmarkskanon-projektet. Der var så mange grøfter, det kunne falde i. Men det gik langt over forventning, skabte en enorm debat og udløste stor folkelig deltagelse og et meget relevant resultat, som jeg dagligt henviser til og læser om i medierne. Danmark består af kultur. Som den estiske dirigent Kristian Järvi sagde, da jeg beundrede hans energi efter en pragtfuld koncert i Tivoli: 'Du skal huske på, Bertel, at indtil 1990 bestod mit land udelukkende af kultur!' Ingen grænser, intet selvstændigt politi og forsvar etc... Kulturen var Estland, og Estland var kultur. Kan nogen forestille sig Estland overleve besættelser og fordrivelser uden kultur! Noget lignende gjaldt vel også for Danmark efter 1864?"

Glem ikke kunstens sprog

Der var samme snert af langsigtet tænkning over Marianne Jelveds tankegang som kulturminister.

"Jeg er stadig meget glad over, at det lykkedes mig at inddrage alle de berørte aktører i de forlig og kulturpolitiske områder, som jeg, i fællesskab med aktørerne, og på nogle områder de kulturpolitiske ordførere, fik skabt. For eksempel angående

Kom, kom, kom ud af busken

Både Uffe Elbæk og Marianne Jelled opfordrer kunstens udøvere, om så det er skuespillere, opera-sangere eller dansere til at komme ud af busken og debattere kulturen.

"Kunstnere skal blande sig i debatten om kunsten og kulturen og dens betydning og dens vilkår. Blandt andet ved at få kunstens og kulturens brugere og nydere til at være synlige i det lokale og nationale kunst- og kulturliv. Og så skal de blande sig med alle dele af samfundet også virksomhederne, som vil have meget glæde af at forbinde sig med kunsten og tage ansvar. Vi kunne få en ny guldalder, hvor både det rationelle og faglige og det sensitive og æstetiske er i højsæde på samme tid og sted. Det vil skabe et driftigt samfund for alle," siger Marianne Jelled.

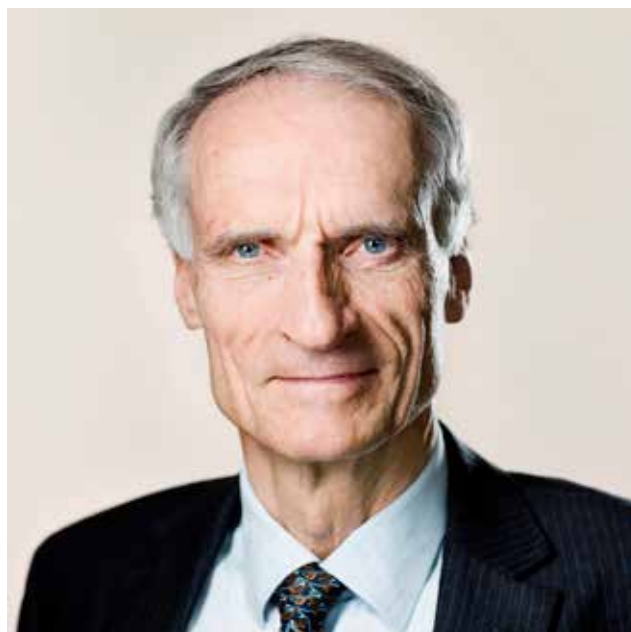
Uffe Elbæk supplerer:

"Det er ikke så svært. Det er bare om at komme ud og deltage i den offentlige debat og samtale. Vi har sådan brug for at høre meninger, overvejelser og eftertænkning fra kulturens verden. Kom, kom, kom siger jeg bare."

arkitekturpolitikken, visioner for scenekunsten og musikhandlingsplanen. Filmforliget, medieforliget, idrætsaftalen og internationaliseringen af de kunstneriske uddannelser. Inddragelsen betyder, at de er med til at formulere udfordringerne og vejene til at løfte dem. Det betyder, at de er i stand til at implementere aftalerne, fordi de har medejerskab til dem."

Som for Uffe Elbæk har Marianne Jelled det sådan, at kunsten er der før alt andet.

"Omkring kunst udvikler der sig en kultur, som også påvirkes af menneskers handlen. Kunst er et udtryk for en sansning og en forholden sig til det sansede. Kunst kan bevæge, berøre, provokere og kræver ofte en dialog for at få sat ord på det, kunsten

Bertel Haarder medlem af Folketinget og fhv. minister. Foto: folketinget.dk.

sætter i gang i en. En egentlig dialog om den konkrete kunst – om så det er musik, litteratur, billeder eller bygninger – bliver en fælles lære- og erkendelsesproces. Jeg kan ikke forestille mig et samfund uden kunst. Kunst og kulturen omkring den er det kit, der holder os sammen som mennesker og samfund. Skaber identitet,” siger Marianne Jelved.

Hvis hun stadig var kulturminister, ville Marianne Jelved gå på med krum hals:

”Især på to områder. Alle børn skal møde kunst gennem deres opvækst. Når man forholder sig til kunst, bruger man det sensitive sprog, det æstetiske sprog. Det skal ikke læres som for eksempel matematikkens sprog, det faglige sprog. Det faglige sprog er i sit væsen ekskluderende. Det sensitive, æstetiske sprog skal ikke læres, det skal vækkes. Det er alment og grænseoverskridende. Derfor er musikken som et eksempel fælles over landegrænser. Når vi forholder os til kunst, er vi på lige fod. Den ene mening er ikke mere sand end den anden mening. Børn har brug for at opleve kunst i fællesskab. Det gør alle børn til deltagere på lige fod i et fællesskab og giver dem selvbevidsthed og mod på deres hverdag. Det er dog også stadig vigtigt, at der i et lille sprogområde som vores, er kunstneriske uddannelser og støttemuligheder både for kunstnerens og kunstens skyld og for menneskenes og samfundets skyld.”

Fhv. minister Marianne Jelved. Foto: Steen Brogaard.

Kulturministre historisk

Siden Julius Bomholt blev udnævnt til Danmarks første kulturminister i 1961 har vi haft 22 kulturministre i Danmark. Ti af dem er stadig nulevende. Sceneliv har været i kontakt med fire af dem til følgende artikel:

- Bertel Haarder, Venstre, kulturminister fra 28.06.2015 til 28.11.2016.
- Marianne Jelved, Det Radikale Venstre, kulturminister fra 6.12.2012 til 28.6.2015.
- Uffe Elbæk, Det Radikale Venstre, kulturminister fra 3.10.2011 til 6.12.2012.
- Grethe Rostbøll, Det Konservative Folkeparti, kulturminister fra 18.12.1990 til 25.01.1993.

Runde fødselsdage

Lars Lohmann	5. februar	70 år
Henrik Emmer	8. februar	50 år
Ian Burns	10. februar	60 år
Marianne Høgsbro	11. februar	70 år
Dinna Bjørn	14. Februar	70 år
Ulla Skow	14. februar	70 år
Martin Koefoed Schwab	14. februar	60 år
Poul Storm	14. Februar	60 år
Lars Brygmann	17. februar	60 år
Dorrit W. Stender-Petersen	17. februar	60 år
Robert Parr	24. februar	60 år
Erik Holmey	25. februar	75 år
Andreas Bo	25. februar	50 år
Tatiana Derbeneva	28. februar	70 år
Bodil Alling	5. marts	60 år
Ellen Gunilla Hillingsø	9. marts	50 år
Jane Kolding	10. marts	50 år
Steen Haakon Hansen	12. marts	70 år

Lyset, Havet, Sandet og... Betty Nansens Huse i Skagen

Er du skuespiller og medlem af Dansk Skuespillerforbund har du mulighed for at søge om ophold i Betty Nansens Hus og/eller anneks for perioden maj til september.

Ansøgningsfrist: senest den 28. februar.

Bestyrelsen for Ida Løfbergs Fond vil i marts måned tage stilling til fordeling af husene, og svar vil blive meddelt inden 1. april.

Store Hus kr. 4.500 pr. uge
Anneks kr. 2.300 pr. uge
Lejebeløbene er inkl. slutrengøring.
Forbrug af el afregnes efter måler.
Husene udlejes fortrinsvis for 2 uger.

Ansøgning til:
Betty Nansens Huse i Skagen,
c/o Mariann Aakerlund
Kirstineparken 29, 2970 Hørsholm
Eller mail: aakerlund@privat.dk

Betty Nansens Hus og Anneks udlejes efter fondens for ejeren Ida Løfbergs Fond til sceniske kunstnere. Uden for sommer-månederne kan udlejning til personer med anden tilknytning til dansk teater også finde sted. Kontakt Mariann Aakerlund, 23378472 efter kl. 17 eller på e-mail aakerlund@privat.dk
Priserne er da kr. 3.500 for det Store Hus og kr. 1.900 for Annekset.

Erfarne skuespillere dropper efteruddannelsen

Skuespillere er generelt glade for efteruddannelse, men de modne og erfarne skuespillere har det stadig med at springe kurser og ekstra uddannelse over. Lad dig inspirere af dine kollegers valg og overvejelser.

Af Jacob Wendt Jensen

"Én gang uddannet er ikke færdiguddannet." Sådan bør man-træet være blandt skuespillere, fordi det er vigtigt hele tiden at skubbe sig selv, få ny inspiration, færdigheder og værktøjer, der kan give nye jobmuligheder.

Ikke desto mindre vælger især mere erfarne skuespillere efteruddannelse fra.

Skuespiller og sanger Pernille Sørensen har både undervist på flere kurser og selv været elev, og hun peger på, at mange stadig opfatter kurser som mindre "fint".

"Jeg møder nogle gange den opfattelse, at kurser kun er noget, man bruger, når man ikke har så meget arbejde – i stedet for at se det som en investering i karrieren. Det er muligvis noget, der hænger ved fra gamle dage, hvor man fik kurser smidt i nakken, når man var arbejdsløs. Derfor føler skuespillere fra min generation måske, at det ikke er så fint at gå på kursus. Eller med andre ord: Hvis man har arbejde nok, har man ikke brug for at gå på kurser," siger Pernille Sørensen.

Skal stille uvidenhed til skue

Pernille Sørensen oplever også, at der på de længere kurser kan være et frafald, hvis skuespillere får arbejde, hvilket hun godt forstår, men alligevel ærgrer sig over. For det kræver dedikation at efteruddanne sig.

"Både på de kurser jeg selv har arrangeret, og dem jeg har deltaget på, er der ofte en underrepræsentation af modne, erfarne skuespillere. Enten skyldes det, at skuespillere med lang erfaring ikke synes, de har brug for at lære mere, men det kan måske også handle om blufærdighed. Måske tror man, at de andre tænker, at det er mærkeligt, at man, som erfaren og måske oven i købet kendt skuespiller, har brug for efteruddannelse. Blufærdighedstærsklen er du bare nødt til at skulle over, for du er nødt til at vise sårbarhed, når du går ind i et tillidsrum som efteruddannelse er. Der stiller du jo din uvidenhed til skue, så der kan opstå en læring. Hvis man skal lære noget nyt, er man nødt til at indrømme, at der er noget man kan blive bedre til, ellers var der jo ingen grund til at være der," siger Pernille Sørensen.

Skuespiller og sanger Pernille Sørensen mener, at det kræver dedikation, hvis man vil efteruddanne sig. Foto: Lis Kasper.

Selv vælger hun efteruddannelse på følgende måde:

"Dels er der jo de situationer, hvor man gerne vil blive bedre til noget specifikt. Det kan være en god idé, hvis der er et eller andet, man hidtil ikke har mødt i sin karriere. For eksempel at steppe eller at arbejde med improvisation. En nålestiksoperation, hvor du gerne vil kunne noget mere, indenfor noget helt bestemt.

Men så er der jo også der, hvor du bare gerne vil inspire-res. Måske fordi du keder dig lidt, eller fordi du har brug for at undersøge nye veje i arbejdet. Jeg tog for eksempel et kursus i manuskriptskrivning. Det viste sig, at det faldt mig nemt at skrive og siden har jeg skrevet nogle af mine egne forestillinger. Kurset gav mig en ny vej, og den slags kan man jo ikke altid vide på forhånd."

Niveauer er vejen frem

Under alle omstændigheder er det fornuftigt på forhånd at gøre sig klart, hvad man vil med et kursus, understreger Pernille Sørensen.

"Det giver nemlig mulighed for bedre at kunne byde ind. Jo flere der ved, hvorfor de har meldt sig til, jo bedre kan det samlede udbytte af kurset blive. Hvis der er for mange, som ikke helt ved, hvorfor de er der, bliver læringen ofte ujævn. På den led bærer deltagerne selv et ansvar for udbyttet, og det er klart, at hvis en erfaren skuespiller kommer på et kursus, og der er en diffus energi, eller der mangler dedikation, så kan vedkommende gå skuffet derfra. Med en følelse af at tiden er givet dårligt ud," siger Pernille Sørensen, der også mener, at vi her i Danmark

Thomas Guldberg Madsen. Foto: Peter Elmholt.

har en vis håndskyhed over for niveaudeling på efteruddannelseshold.

"Vi har ikke samme tradition for niveaudelt undervisning, som i lande som USA, England og Canada. Derovre er det helt naturligt at dele et hold op i niveauer med begyndere, let øvede og elite, og min vurdering er også, at det er helt naturligt for eksempelvis dansere. Det er bare ikke almindeligt i skuespillerverdenen. Det har meget med kulturen i vores undervisningssystem at gøre, men her er mentaliteten også ved at ændre sig. Jeg tror, man øger udbyttet af læring, hvis man stiller skarpt på mål, forventninger og forberedelse."

Fokus på film

Thomas Guldberg Madsen havde et mål om at kunne sætte foden lidt stærkere i døren, når det gjaldt arbejdet med film. Efter en stribe kurser er det lykkedes ham at få filmroller i film som 'Der kommer en dag' fra sidste år og 'Du forsvinder' og 'Den bedste mand,' der begge får premiere i løbet af foråret og sommeren.

"Både Skuespillerforbundet og Den Danske Scenekunstscole Efter- og videreuddannelse i Odsherred og flere andre steder har tilbudt en del kurser i både almindelig skuespiltræning men også i filmtræning, og det har været virkelige gode tilbud. De har været relevante, og jeg oplever, at der bliver gået nye veje rent pædagogisk, når det gælder, hvad en skuespiller skal kunne på det område. Mere specifikt har jeg valgt filmskuespilteknik og kurser i, hvordan man går til casting. Sådan et casting-kursus handler både om at blive bedre til at gå til castings og om netværk, fordi du møder nogle castere på kurset," siger Thomas Guldberg Madsen.

Han har primært spillet teater de seneste par år og valgte derfor at satse mere på filmen.

"Via efteruddannelse kan man sige, at jeg sammenlagt set har valgt at tage min karriere mere alvorligt. Nye kontakter og kurser får dig op på tæerne. Det handler så selvfølgelig om at vælge de rigtige kurser, så du ikke bliver kursusrytter uden retning. Angående det at gå til casting, som jeg tidligere syntes var svært, er jeg blevet bedre til det. Dels er jeg bedre forberedt end tidligere, men jeg er også blevet bedre til at glemme castingen bagefter og komme overens med, at jeg ikke længere har indflydelse på den. Du har en halv time til at påvirke resultatet, og derefter handler det jo også om type, hårfarve, alder og rollesammensætning."

Vi bliver bedre

Kenneth Wright genkender opfattelsen af, at når man først er uddannet hvorfor så stadig tage kurser? Men han mener til gengæld også, at mentaliteten så småt er ved at ændre sig.

"Jeg kan godt forstå, at det kan være svært for de superetablerede skuespillere, fordi de kommer under mikroskop i undervisningssituationen. Der er dog kommet lidt mere på mode at efteruddanne sig de senere år. Jeg mærker en ny strømning, og det tror jeg er fordi, der rent faktisk sker noget på institutionsplan i både Dansk Skuespillerforbund med DSF Studio og Den Danske Scenekunstscole Efter- og videreuddannelse i København.

Smagen for efteruddannelse fik jeg selv i USA, hvor jeg har været til masterclasses med Eric Morris og Judith Weston i Actors Studio. Der gik de helt unge side om side med etablerede

Kenneth Wright. Foto: Mathilde Schmidt.

skuespillere, fordi der er en anden tradition for, at man bliver ved med at efteruddanne sig og vende tilbage til rødderne senere i karrieren,” siger Kenneth Wright, og fortsætter:

”Min største oplevelse var med Eric Morris, der efterhånden er 84 år gammel. Han formåede at tune ind på hvert enkelt individ i en grad, så det var helt utroligt. Jeg blev skubbet helt ud af min komfort zone og det ændrede noget fundamentalt i mig, så jeg kunne slippe behovet for at være god og dermed lære mere af både Morris og de andre kursister. Det er vigtigt at ransage sig selv og hele tiden gribe tingene an på nye måder og på den led få udbygget værktøjskassen.”

Kenneth Wright opdager kontinuerligt nye gode kurser også i Danmark, og han mener at niveauet af det udbudte i Danmark er hævet betragteligt gennem de seneste to år.

Pres udefra gør sangere bedre

I modsætning til blandt skuespillere, er efteruddannelse helt almindeligt blandt operasangere – også de erfarne.

Ulla Ricklander er operasanger, og hun oplever, at der inden for hendes felt er en stor lyst til at gå på efteruddannelse.

”Det er en tradition for, at operasangere tager sangundervisning, selv om du har sunget professionelt i 20 år. Måske føler man, at der skal raffineres lidt på de tekniske evner, eller også kan det handle om – hvis ikke du har så meget arbejde – at holde stemmen ved lige. En del operasangere tager kurser eller masterclasses to til tre gange om året. Især hvis man har en periode uden arbejde kan det være en god måde at holde sig i gang, og da operaverdenen ikke er så stor i Danmark, kender man ofte underviserne,” siger Ulla Ricklander.

Hvis underviserne på et interessant kursus kommer fra udlandet, undersøger hun deres baggrund, før hun melder sig til.

”For at kunne forbedre sig, skal du jo have en form for erkendelse af, at du kan blive bedre. Spørgsmålet om du er god nok, skal man altid stille sig selv, uanset om man er 25 år eller 50 år. For nogle år siden var operasangerne i Sverige en del bedre til at efteruddanne sig, end vi er her i Danmark, men det er mit indtryk, at vi haler ind på Sverige. Der er simpelthen sket en

Husk DSF Studio

Dansk Skuespillerforbunds efteruddannelsesinitiativ kaldes DSF Studio. På Tagensvej 85 er der ofte undervisning inden for disciplinerne skuespiltræning og filmskuespil. På kurserne kan du møde nogle af de bedste danske og internationale undervisere. Det tilstræbes at tiltrække kapaciteter inden for både de mere traditionelle discipliner og nyere kunstneriske arbejdsmetoder. Der er både fagopdelte kurser og kurser på tværs af de forskellige faggrupper. I nogle tilfælde er kurserne niveauopdelt for at give deltagerne det størst mulige udbytte af undervisningen. Der afholdes også arrangementer og foredrag om emner, der er relevante for brugernes arbejdsliv. Læs mere på skuespillerforbundet.dk.

mentalitetsændring, så vi gør det samme som svenskerne og det skyldes også, at der er kommet et større internationalt pres på vores fag. Når der kommer gode sangere til fra udlandet, er vi nødt til selv blive bedre,” siger Ulla Ricklander.

Ulla Ricklander. Foto: Henrik Brøndsted.

Lavbudgetfilm deler vandene

Målet med det seneste filmforlig var at komme op på en produktion af 26 spillefilm hvert år. Blandt andet ved hjælp af en stribe lavbudgetfilm, der også gerne skulle være trampolin for ny kreativitet.

'Ant' var en af de lavbudgetfilm, som fik en positiv modtagelse.

Af Jacob Wendt Jensen

Det danske filmstøttesystem er stadig delt op på fire pinde. De mere kunstneriske film der støttes af filmkonsulenterne og kommercielle film som støttes af Markedsordningen. Dertil kommer de mere eksperimenterende film under New Danish Screen og så er en lille fjerdedel af den danske filmstøtte stadig øremærket til film, der er rettet mod børn og unge.

Den mest radikale nyskabelse i det seneste filmforlig, der kører fra 2015 til og med 2018, var, at der kunne produceres tre til seks lavbudgetfilm hvert år på tværs af de eksisterende ordninger. I en verden hvor producenterne er presset på pengepungen på grund af, at indtægterne fra dvd-salget er forsvundet, skulle de billige film løsnе op for kreativitet i en branche, der var begyndt at tænke for sikkert.

Flere film giver flere roller

I intentionerne for lavbudgetfilmene står blandt andet følgende:

"Formålet med at støtte lavbudgetfilm er at støtte flere film, der med lavere budgetter anvender andre fortælle- og produktionsformer. Det er film, der er konceptueret som lavbudgetfilm, og ikke bare er meget billige udgaver af normale danske

film. Det betyder, at filmenes produktionskoncept er udtænkt parallelt med filmens indhold. Det er film, der begaves og ikke begrænses af budgettet. Støtten er rettet mod nye talenter og selskaber, som får mulighed for at producere spillefilm på et tidligere tidspunkt end sædvanligt, men støtten er også rettet mod etablerede talenter og selskaber for at udfordre de måder, vi er blevet vant til at fortælle og producere på. Film støttet som lavbudgetfilm skal ikke nødvendigvis i biografdistribution, men kan for eksempel få premiere og distribueres på tv eller VOD."

A pro pos distributionsmetoderne har de første fire film i distribution alle været vist i biografteater, selv om nogle af dem har været i få byer i begrænsede perioder.

Blandt Skuespillerforbundets medlemmer er der med flere producerede film flere roller at vælge imellem, og det viser sig heldigvis, at der ikke har været problemer med aftaler og aflønning. Til at begynde med studsede producenterne en smule over, at de skulle betale skuespillerne den sædvanlige løn i forbindelse med forhandlinger om, at filmene skulle sendes i tv, men den er de efterhånden med på.

Fokus på New Danish Screen

Filmenes kvalitet har varieret noget. 'Undercover' blev sablet ned af filmanmelderne, mens det gik lidt bedre med 'Anti' og 'Villads fra Valby'. Den mest kunstneriske film, '37', delte vandene, men Puk Grasten blev for nylig tildelt et legat på 100.000 kr. af Statens Kunstfond for: "En overrumplende personlig debut, der giver store forventninger."

To af de hidtil udsendte film er produceret af Regner Grasten, men det betyder ikke, at han er helt tilfreds med ordningen, som den foreligger nu.

"Jeg ser meget positivt på ordningen, som den startede, hvor vi selv havde succes med 'Villads Fra Valby'. Men nu kan du ikke rykke hurtigt og du kan ikke debutere, og så er det ligegyldigt, hvad angår konsulentordningen og markedsordningen. Mit råd vil være at styrke New Danish Screen fremover med de penge, der er sat af til lowbudget på markedsordningen og konsulentordningen. Uden udvikling vil filmsproget stille og roligt dø, for der skal nemlig også nye idéer til de store mainstreamfilm. Lavbudget er vigtigt for modet til at turde, for det mangler i dansk film i dag, men det er også her, at Det Danske Filminstitut har en vigtig mission i at indgyde modet til filmskaberne og sige til dem: DU VIL FOR LIDT! Når det sker, så tror jeg på fremtiden," siger Regner Grasten.

Vigtigt med eksperimenter

Filmredaktør på Soundvenue Jacob Ludvigsen mener ordningen grundlæggende er en god idé, selv om resultaterne lader vente på sig.

"Nogle af de mest innovative film og filmbølger gennem historien er skabt med ufrivillige eller selvpålagte begrænsninger som kreativ katalysator, og på et tidspunkt som nu, hvor mange danske film føles lidt pæne og sikre, kan man sagtens forestille sig, at det begrænsede budget tvinger modige filmskabere til at tænke nyt og anderledes. Selvom jeg bakker op om ordningen, er der ingen tvivl om, at vi stadig mangler at få den helt uafviselige kunstneriske succes. Det kan vi heller ikke forvente at få med samtlige af disse omkring 12 film – det ligger jo i sagens natur, at når man satser og eksperimenterer, så vil en pæn portion også falde til jorden. Men alligevel har ordningen selvsagt behov for en succeshistorie. Jeg vil sige, at hvis vi får en eller

to virkelig stærke film, der sender dansk film i en ny retning, så er succesen hjemme. Dansk films internationale position er på ingen måde naturgiven, og en stor del af vores succes i dag kan jo stadig spores tilbage til de nybrud, der blev lagt for dagen i 1990'erne. Det er også vigtigt at huske, at de fleste af vores etablerede instruktører skulle bruge to-tre film, før de fik deres store gennembrud – det indikerer, at vi er nødt til at lade de unge talentfulde folk udvikle sig og prøve ting af i starten af karrieren, uden at de bliver dømt ude, hvis de ikke rammer skiven første gang," siger Jacob Ludvigsen og fortsætter:

"Det største problem er måske, at i hvert fald de første film i rækken har fået normal biografdistribution. Her kunne jeg godt ønske mig, at lysten til at eksperimentere rakte ind i distributionsleddet, og man i stedet kiggede mere fantasibåret på, hvordan den enkelte film får den bedst mulige lancering – hvilket ikke nødvendigvis involverer biograferne til netop denne type film."

Lavbudget slår højbudget ihjel

Danske Biografers formand Kim Pedersens primære opgave er at få flest mulige mennesker i biografen, og han er ikke imponeret af de nye lavbudgetfilm i den retning.

"Lavbudget-initiativet er intet mindre end en katastrofe for dansk film. Det nye initiativ har foreløbig fejlet på alle parametre: Der er ikke antydningen af folkelig opbakning og kvaliteten har været yderst diskutabel. På et tidspunkt hvor dansk film har svære økonomiske problemer, og publikum beviseligt vil have højbudgetfilm, er det ikke hensigtsmæssigt at satse så voldsomt på film, som publikum ikke vil se. Man skal også tænke på, at støttekronerne er begrænsede, så for hver to lavbudgetfilm der støttes, bliver en højbudgetfilm slået ihjel. Med andre ord, vil ordningen resultere i at op mod 12 højbudgetfilm aldrig vil se dagens lys, eller rettere biografernes mørke i løbet af fire år. Den slags har dansk film næppe råd til," siger Danske Biografers formand og fortsætter:

"I forbindelse med et nye initiativ er der blevet snakket meget om, at lavbudgetfilmene skulle danne grundlag for en ny bølge i stil med Dogme, New Hollywood og den nye franske bølge. Men man kan ikke på den måde konstruere en bølge og da slet ikke når lavbudgetfilmene ikke lanceres under en fælles

De første premierer

Konsulentordningen:

- 'Villads fra Valby', Regner Grasten Film, Frederik Meldal Nørgaard, 6 mio. kr. Premiere 25.12. 2015
- 'Anti', Miso Film, Morten BH, 6 mio. kr. Premiere 10.11. 2016

Markedsordningen:

- 'Undercover', Schønne Film, Nikolaj Peyk, 6 mio. kr. Premiere 24.11. 2016

New Danish Screen:

- '37', Regner Grasten Film, Puk Grasten, 6 mio. kr. Premiere 17.11. 2016

Film på vej

Konsulentordningen:

- '3 Ting', Profile Pictures, Jens Dahl, 6 mio. kr. Premiere 18.5. 2017
- 'Finale', Frightgeist, Søren Juul Petersen, 3 mio. kr.
- 'At elske Pia', Adomeit Film, Daniel Borgman, 6 mio. kr.
- 'Fantasten', Fago Film, Christian Dyekjær, 6 mio. kr.
- 'Robin', Ping Pong Film, 6 mio. kr.
- 'Forever 13', Adomeit Film, Annika Berg, 3 mio. kr.

New Danish Screen:

- 'Charmøren', Good Company Film, Milad Alami, 6 mio. kr.
- 'Den skyldige', Nordisk Film Spring, Gustav Möller, 3,8 mio. kr.
- 'En frygtelig kvinde', Nordisk Film, Christian Tafdrup, 3,2 mio. kr.
- 'Vinterbrødre', Masterplan Pictures, Hlynur Palmason, 6 mio. kr.

paraply. Man smider blot lavbudgetfilmene på markedet i en form, hvor publikum end ikke aner, at der er tale om film fra det nye initiativ. Til forskel for de nævnte bølger savner lavbudgetfilmene jo også folkelig opbakning. Publikum vil i dag have høj kvalitet og højbudgetfilm i højbudgetbiografer. At ignorere dette faktum er ikke alene en hån mod det ellers potentielt

store danske biografpublikum og skatteyderne, der finansierer dansk film. Det er simpelthen ikke noget, der vil få dansk film til at genvinde fortidens storhed."

Danmarksrekord i dårlig kvalitet

Kim Pedersen er enig i, at eksperimenter er essentielle for dansk film.

"Blot har ingen af de foreløbige lavbudgetfilm repræsenteret hverken det eksperimenterede eller bragt filmsproget til nye højder. Herregud, der har altid været mulighed for at lave lavbudgetfilm i Danmark, dog i konkurrence med højbudgetfilmene. Det nye initiativ har jo ikke 'opfundet' lavbudgetfilm. De har såmænd altid været der. Blot har ingen af de hidtidige dansk lavbudgetfilm, med de budgetter det nye initiativ fordrer, nogensinde haft folkelig opbakning, endsige beriget os i væsentlig grad. Fra de senere år behøver jeg vel blot nævne rædsler som 'En, to, tresomt' og 'Hundeliv'."

Han sammenligner det nye initiativ med "et kommunalt beskæftigelsesprojekt."

"Kvaliteten er stærkt svingende, med '37' som foreløbigt højdepunkt. Blot blev filmen slet ikke værdsat af publikum og formåede kun at samle yderst beskedne 327 tilskuere. Lavpunktet har været 'Undercover', som satte ny Danmarks-rekord i dårlig kvalitet for det hårdtprøvede danske biografpublikum. Sandt at sige har jeg dog store forventninger til Jens Dahls 'Tre ting' med Nikolaj Coster-Waldau. Men intet forhindrede dog denne film i at blive lavet, før det nye initiativ trådte i kraft, så man kan ikke sige det nye initiativ har været forudsætningen for denne film. En enkelt svale gør jo – som bekendt – heller ingen sommer," siger Kim Pedersen.

Kunstnerisk leder

- med stærk pædagogisk profil

Det Kongelige Teater Balletskolen Odense er en friskole, der tilbyder en enestående grunduddannelse inden for moderne dans og klassisk ballet i et læringsmiljø, hvor dans, dannelse og boglig uddannelse danser sammen. Vi uddanner børn og unge fra 0. klasse til 4.g og tilstræber, at undervisningen er på så højt et kunstnerisk niveau, at det giver adgang til professionelle danseensembler i hele verden.

Vi tilbyder en livlig og dedikeret arbejdsplads med medarbejdere, der brænder for at skabe en kunstnerisk grunduddannelse, hvor alle elever når deres fulde potentiale. Vi tilstræber åbenhed, samarbejde, engagement og arbejdsglæde.

Du skal mene noget om:

- hvad god scenekunst er, kan og skal
- hvad god ledelse er, kan og skal
- hvad de bedste betingelser for børn og unge er, med hensyn til at udtrykke sig og udvikle sig kunstnerisk pædagogisk
- hvad der bør stå i et dansens curriculum i grundskolen og på gymnasiet
- karaktersystemer.

Du skal vide noget om:

- klassisk ballet og moderne dans
- det kunstneriske og tekniske niveau i internationale professionelle dansekompanier
- hvordan et sådant niveau realiseres, dansefagligt og pædagogisk

DET KGL. TEATER
Balletskolen Odense

- opsætning af større produktioner med dansen i centrum
- kommunikation.

Du skal kunne forholde dig professionelt til:

- at den dansefaglige uddannelse i hverdagen foregår i tæt samspil med skolens leder og personale
- at vi som kulturinstitution skal leve op til Odense Kommunes kulturpolitik med krav om synlighed og samarbejde med andre af byens kulturinstitutioner
- forældre
- bestyrelser
- fundraising og sponsorer.

Du skal slippe for:

- drift og administration.

Det er en fordel, hvis du har et internationalt netværk og har erfaring med udveksling af dansere. Stillingen ønskes besat senest 1. april 2017.

For yderligere spørgsmål eller aftale om besøg kontakt forstander Inge Fjord på tlf. 28 89 12 05.

Ansøgningen sendes til if@kglteater-odense.dk og skal være os i hænde senest 31. januar 2017. Alle ansøgninger behandles i diskretion.

Både danske og udenlandske ansøgere opfordres til at søge. Engelsk tale er ikke en hindring, hvis du er den rette kandidat. Se også vores hjemmeside: kgl-odense.dk Løn- og ansættelsesvilkår fastsættes efter gældende overenskomst med LC efter forhandling.

BOGANMELDELSE

Djævelens billede

Maskens magt – fra karneval til Dario Fo

Af Troels Il Munk

Noget af det sidste, salig Jens Kistrup skrev til Weekendavisen, var en eftertænkning klumme med titlen 'Teaterhadet'. Denne store elsker af vores fag undrede sig over, hvor dølen det uræsonnabile had og den skrækblandede foragt for teatret kom fra. Nu kan han få svaret i Bent Holms nye bog 'Djævelens billede'.

Bogen er faktisk noget af et opsamlingsheat, da den stort set består af tidligere tekster, men de er grupperet særdeles meningsgivende i fire store dele: Ritual og Masker, Magtens Masker, Maskens Magt samt Bag Masken. For djævelens billede er – masken. Holms udgangspunkt er karnevallet, saturnalia-

festen, midvinternattens betydningsforvridninger. Der er ikke meget method acting i dét! Holms livslange kærlighed til og dybe viden om italiensk tradition giver grundtonen i bogen. Og indimellem lidt pudsigheder: Holbergdialekt må skyes som pesten, mens italienske egnsdialekter er tegn på karsk oprindelighed! Nå, små ting generer ikke store ånder. Og jeg synes, der er tænkt stort og tankevækkende her. Hvis man har læst hans bog om Holbergforestillingerne i Aarhus er der visse gentagelser, mens fx afsnittet 'Dramaturgi i Praksis' ikke kan læses for tit: Her bliver varmluftballoner på såvel teatret som universitetet (i en morderisk høflig fodnote til side 270!) eftertrykkeligt punkteret. Jeg er sikker på enhver selv nok så praktisk anlagt skuespiller vil finde stof til aha-øjeblikke, når Holm rammer en eller anden personlig erfaring.

Men for mig er bogens vigtigste mene tekel (GI Testamente, Daniels Bog!) den uhyggeligt og apropos Kistrup måske evigt aktuelle pointe i bogen dette, at den tydeliggør teaterhadets ræsonnement: Mennesket er skabt i Guds billede og enhver påtagen sig en anden skabning, en anden identitet, en anden "persona" (det græske udtryk for netop maske) er derfor at underkende Guds skabelse og dermed simpelthen blasfemi. I dag afklæder argumentet både Monna Dithmers hang til "virkelighedsteater", de dydsirede "borgerscener" og Henrik Marstals kryptofascistiske skrigen op om "appropriering".

For vi er børn af djævelens billede, det er det, vi gør: Vi iklæder os en anden skabning, dykker ned i dens håb og dens lidelser, og vi træder frem foran vores medmennesker, og vi viser dem denne skabning. Som ikke er os selv. Som er Teater. Det er der nogen, der elsker. Og det er der nogen, der hader.

Hvis I trænger til en hjertestyrkning og til at skubbe samme hjerte op i livet, er det at finde i Holms fine bog: Den er humanistisk videnskab i den virkelige verden.

Bent Holm: Djævelens billede – fra karneval til Dario Fo.

Udgivet på Forlaget Multivers.

CASTING OG FILM WORKSHOP

Ved Rie Hedegaard

Savner du de rette værktøjer til at optimere dine casting muligheder?

Vi tilbyder et fem dages intensivt kursus på Studiet i København med følgende indhold:

- Håndtering af selve casting situationen - hvordan tager jeg selv ansvar?
- Skuespillerens individuelle arbejde - den personlige forberedelse.
- Kameraforståelse, replikbehandling og dialog træning.
- Udenlandske produktioner - hvordan forbereder man sig til en international casting?
- Samlet kick off til branchen anno 2017.

Til at understøtte det internationale modul, vil der være gæstebesøg på kurserne hen over foråret af:

Caspar Phillipson / JFK i Jackie.
Lars Mikkelsen bl.a. i House of Cards.
Pilou Asbæk bl.a. i Game of Thrones.
Instruktør Mads Kamp Thulstrup med bl.a Arvingerne og Bedrag.

Kursusdatoer 1. halvår 2017:

6.-10. februar, 20.-24. marts,
24.-28. april, 15.-19. maj.

Læs mere på: www.studiet.eu
Tilmelding: castingriehedegaard@gmail.com

Gramex midler kan søges.

KOMMENDE KURSER I DSF STUDIO

MED FOKUS PÅ DIT HÅNDVÆRK

ÅBEN STUDIO KØBENHAVN: Fri træning for 200 kr. pr. halvår.

Musicaldans

Sofie Akerø, mandage fra 30/1 og Kim Ace Nielsen fra 3/3
Dansetræning for skuespillere, dansere og musicalperformere i en blanding af jazz, moderne, show dans og højt humør.

Vision og karriere

Ulla Munk, tirsdage 31/1, 7/3, 4/4, 2/5
Få overblik og energi til at holde dig i gang som freelancekunstner i løbet af 4 workshops, hvor du stiller skarpt på din karriere.

Improvisation

Christian Damsgaard, tirsdage 21/2 + 28/2 + 14/3 + 21/3-17
En blanding af selvopfundne og klassiske improvisationsøvelser til at styrke parathed og nærværet samt det almene skuespilarbejde.

Filmskuespil

Kasper Barfoed, onsdage fra 27/1
Gennem forskellige tekster fra bl.a. danske film og tv-serier arbejdes der med de udfordringer og muligheder, man vil møde som skuespiller, samt hvordan man skaber en god oplevelse for publikum, instruktøren og sig selv.

Manuel Stemmebehandling

Naja Månsson, fredage fra 3/3
Manuel stemmebehandling/massage giver større gennemslagskraft og dynamik i stemmen. Den balancerer din stemme, så dit fulde potentiale kan komme til udtryk.

HOLD ØJE MED KOMMENDE KURSER/ ARRANGEMENTER:

Mandage på Filmskolen

løbende tilmelding
Deltag i Filmskolens mandagsundervisning: "Det Fælles Filmsprog", hvor anerkendte branchefolk deler ud af deres erfaringer. Tilbuddet er gratis og samtidig en mulighed for at møde fremtidens filmskabere.

Få styr på skattefradraget

Bent Malinovsky, 2/3, frist 17/2
Bliv opdateret på hvilke udgifter, der kan trækkes fra på selvangivelsen og hvordan du gør det. Hvert år sker der lovændringer, og måske går du glip af skattefradrag, som du retmæssigt har krav på.

Dubbingkursus

Chresten Speggers, 6-10/3, frist 6/2
Kurset giver et indblik i, hvad det vil sige at dubbe og lægge stemme til udenlandske produktioner, tegnefilm, sit-com (live-action) og dokumentarindtaling.

Metodeworkshop

Kamilla Wargo Brekling, 27-31/3, frist 6/2
Med udgangspunkt i Kamillas succesfulde teknikker i feltet imellem dans, teater og performance arbejdes der med skabelsen af scenisk materiale med monologen i centrum.

Castingworkshop

Anja Phillip, 4-6/4, frist 27/2
Få konkrete værktøjer i værktøjsskassen og det optimale ud af dit potentiale i en castingsituation. Tre intense dage med det mål, at alle mærker en større frihed og forståelse for at arbejde som skuespiller med film og tv.

Improvisation II workshop

Ole Boisen, 22-23/4, frist 15/3

Weekend-workshops for øvede improskuespillere. Fang impulserne og sæt dem i spil med andre. Hold dit værktøj skarpt og i fokus, med høj intensitet, autentisk nærvær og stor spilleglæde.

Voicelab stemmelaboratorium

Perrin Manzer Allen, 25-29/4, frist 17/3

På denne eksklusive Master Class får du mulighed for udbygge og udforske din sangstemme i et intensivt arbejde med den efterspurgte tyske vocalcoach, Perrin Manzer Allen.

Dubbingkursus

Sonny Lahey, 1-5/5, frist 31/3

Stift bekendtskab med de mange tegnefilmstyper/-stemmer samt live-action og vær parat til at lege med din stemme og komme ud i alle kroge af følelsesregistret.

Meisnerteknik

Sarah Boberg, 31/5-2/6, frist 17/3

Meisnerteknik er en konkret arbejdsmetode, der fokuserer på nærvær og samarbejde og som styrker skuespillernes koncentrations- og perceptionsevne.

Voice workshop

Patsy Rodenburg, 15-16/6, frist 24/4

Work on how to prepare for speaking and performing Shakespeare.

ODENSE

Filmskuespil workshop

Mads Kamp Thulstrup, 8-9/5 og 11/5, frist 27/3

Kom på workshop med instruktøren af bl.a. Arvingerne og Bedrag.

AARHUS

Oplæsningskursus

Dan Schlosser, 15-19/5, frist 30/3

Oplæsnings- og stemmearbejde med fokus på lydbøger.

Mangler du et sted at øve?

I DSF Studio findes der to prøvesale med klaver/flygel og et lille mødelokale, der bl.a. benyttes til kurser og arrangementer.

Når de ikke er i brug til dette, kan de lejes/lånes af medlemmer og andre kunstnere.

Læs mere om kommende kurser, frister og tilmeld dig på

SKUESPILLERFORBUNDET.DK/DSF-STUDIO

DEBAT

Findes Teatermuseumet i Hofteatret?

I slutningen af december kom det mig for øre, at Teatermuseumet i Hofteatret ikke markerer selve 250-års dagen for Hofteatrets åbning den 30 januar 2017, men har flere aktiviteter i støbeskeen til senere på året.

Da jeg holder af det gamle teater, hvor jeg gennem årene har optrådt, fik jeg som glad professionel den idé at tage initiativ til at markere Hofteatrets 250-års fødselsdag på dagen på museet med et teaterhistorisk festprogram med optræden af en bred vifte af skuespillere, sangere, dansere og musikere. Efter at have fremsendt mails samt lagt telefonbesked uden at blive kontaktet, op søgte jeg lige før jul spontant museets direktør. Da jeg viste mig i døren, blev direktøren synligt overrasket. Jeg følte mig ikke velkommen, men inden jeg skyndsomst retirede, konstaterede direktøren, at der ikke var noget "i kalenderen" den 30 januar 2017, og vi aftalte, at jeg skulle lave et hurtigt skriv vedrørende min idé.

Siden Peter Christensen Teilmanns tiltræden som direktør har jeg af og til af egen kraft kontaktet museet og foreslået forskelligt, også tiltag der ikke ville koste museet penge. Jeg må tørt konstatere, at jeg ikke en eneste gang har modtaget

nogen som helst form for svar. "Den levende teaterhistorie" finder jeg vigtig, og jeg har i mit 40-årige teaterliv realiseret store som små projekter, hvor jeg eksempelvis i 1982 var grundlægger og medinitiativtager til Grønnegårds Teatret.

Teatermuseumet i Hofteatret er et meget tilknapet sted, hvilket flugter rigtig dårligt med min opfattelse af, hvad et teatermuseum skal være og kunne. Teatermuseumet i Hofteatret har et atmosfærefyldt rum, en dejlig scene med naturligt givne indbyggede begrænsninger. Imidlertid er det mig ubegribeligt, at man fra ledelsens side ikke har det hovedsigte bredt at søge at formidle den "levende danske teaterhistorie". Derfor indkalder jeg alle fra teaterbranchen til en debat om:

Teatermuseumet i Hofteatrets fremtid – hvis den findes?

Mødet finder sted mandag den 30 januar kl. 19:30. Jeg arbejder naturligvis på at debatten gennemføres i Teatermuseumet i Hofteatret, som en tiltrængt og kærdkommen fødselsdagsgave til stedet, men gå ind på www.dendanskeskueplads.dk for at orientere dig om, hvor debatten vil blive afholdt. I er meget velkomne til at skrive eller ringe til mig: post@dendanskeskueplads.dk – 6068 1873.

Af hensyn til antallet af pladser til mødet, skal tilmelding ligeledes ske til ovennævnte e-mailadresse.

Christian Steffensen

Mindeord

Søren Frank, født 16.10.1958 er død.

Søren Faldt ned af trappen i sit hjem den 18. november. Givetvis på grund af en blodprop, som gjorde, at han ikke registrerede faldet eller afværgede, hvilket resulterede i voldsomme skader i hjernen, som gav op.

Sørens familie var ved hans side på hospitalet i Tromsø, hvor man slukkede respiratoren, der holdt ham i live søndag den 20. november. Søren blev 58 år.

Søren etablerede i sin tid (1979), Børneteateret Skægspire, sammen med Ole Olsen og Karin Kaad, og var aktiv her indtil 1992. Herefter havde han flere engagementer i Vintapperteateret, både som skuespiller og instruktør. Han stiftede også sit eget Det mindste Teater, hvor han skabte små forestillinger for de mindste, men også for de unge, med forestillingen 'Var det en blå Volvo'.

I starten af nullerne, flyttede han til Nykøbing Falster, hvor han gæstes spillede hos Teatret Masken.

I 2004 fik han arbejde i Nordnorge som sceneinstruktør og kulturformidler, hvor han kørte til forskellige distrikter nær Sandesjøen. Fra 2009 har han været ansat hos Vesterålen Teater i Sortland, hvor han har arbejdet med både professionelle og amatører. Han har sat dybe spor i det nordnorske kulturliv, som blev løftet og forandret gennem Sørens passion og energi. Han fandt på alle måder en platform, der matchede hans iver, dramatik og poesi.

Ellie Mathilde Bruun

Mindeord

Søren er død, siger hans kone Kirsten til mig her forleden dag.

Søren Carlsbæk er død!!

For mig er han den mest levende af os allesammen.

Humor, latter, vanvittige rejser rund i det ganske Danmark i mange år.

Et menneske, som holdt os alle i live på barske turnéer, med sit sjældne væsen og sin indsigt i skuespillerens mærkelige måde at tænke på.

Han var så smuk, han var så givende og så skrap mod alle os, der rejste med ham.

Han vidste, hvornår vi skulle have "en på frakken," han vidste, hvornår vi skulle have forståelse, selv i den mest urimelige situation.

Han var en ven, af de sjældne, og for mig dør han aldrig. Søren lever i mit hjerte altid.

Ghita Nørby

D'O'INK

Af Mikkel Stubbe Teglbjærg

Godt nytår: Strategi for fremtiden er på vej

Engang imellem når vi når til årsskiftet, må jeg knibe mig selv hårdt i armen og engang imellem må jeg også råbe: "Stop tiden. Det går alt for hurtigt." Dette salige "nu" er alt for hurtigtovre.

Jeg synes, det kan være svært både at se på og navnlig acceptere tidens utrolig hurtige gang. Og jeg ved, at jeg ikke er ene om den oplevelse.

Derfor var det også med en smule mistro, måske endda mismod, at jeg forleden kunne se, at jeg nærmede mig 2017 med sekundets hast. Og nu er jeg her så. I 2017. Og sådan skal det være.

Jeg har for vane hvert år at komme med nytårsønsker for det kommende år. Ønsker om politisk prioritering af kunsten og bedre dagpengeregler. Det kommer næppe bag på nogen, at disse ønsker stadig ligger meget højt. Og engagementet i at forsøge at få tingene ændret er ikke formindsket – tværtimod.

Der bliver i disse år skruet ned på alt, hvad der efterhånden kan skrues ned på af væsentlige ydelser. Vi står i en verden, hvor mistro, mistillid og fordømmelse af andre mennesker er alt for ofte brugt. Verden deler sig op i et "dem" og et "os". Og det er uanset, om vi taler om etnicitet, køn eller det at være venstre- eller højreorienteret.

Det betyder, at der er et stort behov for kunst. Der er behov for dialog, underholdning og et behov for at blive udfordret i vores egen selvforståelse og selvtilstrækkelighed. I Dansk Skuespillerforbund arbejder vi for øjeblikket med at udfordre os selv. DSF er en fagforening med mange år på bagen. Vi bærer traditioner med fra mennesker og kunstnere før os, folk der har kæmpet dedikeret for at forbedre vilkårene for udøvende kunstnere og som har holdt fast i, at kunsten er et ufravigeligt omdrejningspunkt i et samfund.

Men DSF er også en fagforening, der gerne vil skue ud i fremtiden eller rettere: Være parat til den. Både hvad angår overenskomster og nye medier. Det kan være ret svært at følge med. Hvad angår den digitale udvikling føles det hele tiden, som om vi er et skridt bagud: "Udviklingen går utrolig hurtig, det er

vanskeligt at spå om alle nye udnyttelsesformer." Når det kommer til overenskomsterne er sondringen både at imødekomme arbejdsgiverne og de krav de mødes med, men samtidig skabe bedre muligheder for jer og bedre arbejdsvilkår. Og det kan indimellem også være vanskeligt at blive udfordret på vores egen opfattelse af, hvad der er den rigtige vej at gå.

Derfor har vi igangsat et strategiarbejde, som vi vil kunne fortælle mere om ved generalforsamlingen til maj. Et strategiarbejde der rusten os til at vedblive med at være en stærk og om mulig endnu stærkere og offensiv fagforening. Det er naturligvis et arbejde, der bygger på vores undersøgelser, navnlig vores store medlemsundersøgelse fra sidste forår, men det er også et forsøg på at tænke langsigtet i en foranderlig verden.

Hvor vil vi gerne være? Hvad skal der til? Hvad ønsker I, og hvordan kan vi imødekomme det? Nogle ting er måske nye, andre ting er bevaret. Vi har en solid faglig organisation, med høj tilfredshed allerede. Og taknemmelig for den er vi også. Vi ønsker at bevare den. Også i fremtiden.

Det er et spændende og gennemgribende arbejde, som vi alle i bestyrelsen glæder os til og ser frem til at fortælle mere om.

Vi skal stå stærkt og vi skal stå sammen.

Godt nytår.

Katja Holm

Foto: Karoline Lieberkind

Husk
... at der er ansøgningsfrist
1. marts, hvis du vil søge
et af vores sommerhuse i
børnenes skoleferie.

TEATER V

PELLE KOPPELS DRAMATISERING AF
JANNE TELLERS UNGDOMSBOG

NORDJYSKE

PLUSDAGE.DK

KULTURKONGEN.DK

UNGT TEATERBLØD

CPH CULTURE

FORBRUGERMANIA

TEATERAVISEN

30. JAN - 31. MAR

○ GAVEIDÉ TIL DEN TEATERTOSSEDE

ÅRS KORT TET

TEATER AD LIBITUM

- FRI ADGANG TIL ALLE FORESTILLINGER PÅ TEATER V
- MINIMUM 60 KR. I RABAT PÅ LEDSAGERBILLETTER
- ADGANG TIL EKSKLUSIVE ÅRSKORT-ARRANGEMENTER
- 15% RABAT I TEATERBAREN

KUN
kr. **500,-**
Studerende
& unge u/25
kr. **350,-**

LÆS MERE
og køb dit årskort
på teater-v.dk

UDSOLGT
19. - 21. JAN
EN MAND DER
HEDDER OVE
EKSTRA

FORESTILLING FOR ÅRSKORTHOLDERE
18. MAR

28. - 29. APR
STIK MIG EN
MUSE

4. - 6. MAJ
M.I.S. NATTEN
LANG

7. APR - 21. MAJ
KARIUS OG
BAKTUS